

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Paragaphus XII. De Potestate Vicarii circa subdelegandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Apost. p. 2. c. 3. n. 19. quod delegatus Papæ ubique jurisdictionem exercere potest, nec egeat territorio; sed habeat territorium generale, quia delegatus Papæ Papam representat.

Questio 197. An Vicarius Episcopi literas Apostolicas exequi possit mortuo Episcopo?

1. **R**esp. Literas expeditas & directas Vicario vivente Episcopo, Vicarius expedire non poterit; si prius post mortem Episcopi præsentata sibi fuerint; aut si præsentata quidem fuerint vivente Episcopo, necdum tamen eo vivente executæ; quia per mortem Episcopi jam desinit esse Vicarius, & officium ejus expiravit: neque etiam Vicarius Capitularis eas exequi, aut executionem jam captam perficere poterit; quia ipsi non sunt directæ, nec etiam dirigi solent à cancellaria Vicario Capitulari. Expectandus proinde erit novus Vicarius Episcopi sede iterum plenâ, vel super dictis literis petenda nova commissio, quæ vocatur mutatio Judicis, quâ committitur Ordinario viciniore, ut dictas literas exequatur servata forma literarum expeditarum. *Rosa. l. c. p. 1. c. 3. n. 3.* citans *Corrad. in prax. dispens. l. 7. c. 4. n. 22.* Proceditque id ipsum, etiam si Vicarius Episcopi, cui directæ fuerint literæ, crearetur Vicarius Capituli sede vacante, ut eas exequi nequeat. *Rosa. l. c. n. 31.* citatis *Corrad. ubi ante. n. 11.* *Garc. p. 6. c. 2. n. 40. 41. & 44.* contra *Sanch. de matrim. l. 8. d. 27. n. 12.* ex eodem jam tacto principio; quia tunc non est Vicarius Episcopi, cui directæ sunt literæ, sed Capituli, cui literæ à cancellaria dirigi non solent; uti nec ex stylo dirigi solent Vicarijs Prælatorum inferiorum, ut *Rosa l. c. n. 36.* quem vide. Et hic stylus potius attendendus, ut inquit *Rosa*, quam opinio contraria AA.

2. Quod autem literæ directæ Vicario, eo remoto, sive per expirationem officii, sive per mortem naturalem, executioni dari possint ab ejus successore, sive re adhuc integrâ, sive non amplius integrâ; quia earum executio demandata est non personæ sed tribunalî & intuitu officij, tradit *Idem Rosa l. c. n. 29.* citatis *Garc. ubi ante. n. 54.* *Corrad. n. 36.* *Parisi. de resign. l. 1. q. 11. n. 17.* *Sbroz. l. 2. q. 67.* *Gambar. de off. legat. l. 8. q. 97.* *Capra conf. 67. n. 32.* *Abb. & Canonistis in c. quoniam de offic. delegat.* Neque his obstat, quod obmovent aliqui apud *Rosam. l. c. p. 2. c. 7. n. 49.* nempe delegationem factam dignitati transire in successorem, quando dignitas est per se subsistens, secus, si accessoria & dependens ab alio, ut contingit in Vicario Episcopi. Nam, ut ait *Rosa. ibidem. n. 50.* licet forte de juris subtilitate sic dicendum sit, secundum tamen stylum & observantiam omnium tribunalium Ecclesiasticorum delegationem factam Vicario transire in ejus successorem; citatque pro hoc præter citatos supra *Monet. de commut. ult. volunt. c. 8. n. 148.* quin & *Sanch. l. c. n. 10.* *Pax Jord. &c.*

PARAGRAPHUS XI.

De potestate Vicarii circa subdelegandum.

Questio 198. An Vicarius Generalis Episcopi alium Vicarium constituere possit.

1. **R**esp. Non posse eum absolute loquendo officium suum alteri committere, seu alium sibi similem seu generalem Vicarium constituere, argumento. *c. Clericos. de offic. Vicar. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 10.* *Pirh. tit. eod. n. 63.* *Barbos. de potest.*

Episc. alleg. 54. n. 99. *Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 202.* *Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 36.* *Garc. p. 5. n. 8. n. 148.* *Sbroz. l. 2. q. 66. n. 1.* citans pro hac communi sententia innumeram turmam AA. & n. 12. idiplum extendens ad Vicarium generalem Capituli sede vacante. Nullus enim inferior Principe Vicarium ita constituere potest, ut totum officium suum seu potestatem ordinariam (qualem habet Vicarius generalis Episcopi) ei committat, nisi id à Lege aut Principis beneficio ei concessum sit. *Pirh. Laym. LL. cit. juxta Auth. ut nulli Judicium liceat. collat. 9. nov. 134.* & *Auth. de collatorib. §. ad hæc prohibemus. collat. 9. nov. 118.* Quare, ut *Laym.* nec ipse Episcopus officium suum ordinarium alteri committere possit, nisi id ei à Lege concessum.

2. Sed neque adhuc id potest Vicarius generalis e x simplici solum mandato speciali, quod haberet ad substituendum. *Sbroz. l. c. n. 11.* citans *Holt. in c. 1. de offic. Vicar. in 6. & ibid. Gemin. n. 11.* *Put. decs. 68. n. 1.* *Milis in repertor. v. Vicarius Episc. Paris. conf. 80. n. 15.* qui dicat esse communem. Veruntamen id potest, ubi in mandato inserta essent hæc verba: *Damus potestatem substituendi alium, quem nos Vicarium cum eadem potestate substituimus: Pirh. l. c. Laym. l. c. n. 12.* *Sbroz. l. c. n. 15.* *Garc. l. c. n. 155.* citantes *Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 77.* *Melill. tr. de precedent. Vicar. c. 1. n. 14.* *Pavin. de potest. capit. sed vac. q. 10. n. 20.* In illo siquidem casu Vicarius ille non tam constituitur à Vicario quam ab ipso Episcopo, & ab eo accipit potestatem ministerio Vicarij substituente, & sola nominatio sui electio personæ fit à Vicario substituente. *Sbroz. Pirh. Laym. Garc. LL. cit. quorum posterior n. 156.* ait, idem esse, dum Episcopus daret potestatem substituendi suo nomine; utpote qui tunc etiam censetur positus ab Episcopo; cum ejus nomine substituatur. Neque etiam in his casibus dici potest, Episcopum dare Vicarium incertum contra *c. ad hæc. de rescrip. ait Garc. n. 157.* eò quod per substitutionem vel nominationem Vicarij substituente, qui representat personam Episcopi in substituendo, certificetur. Unde jam etiam in hoc casu Vicario vi dictæ clausulæ substituente sibi Vicarium, hunc posse Vicario substituente conferre beneficium docent *Rebuff. Coraf. Duaren. Sbroz. apud Garciam l. c. n. 158.*

3. Potest nihilominus Vicarius generalis Episcopi ob causam necessitatis, v. g. propter absentiam vel infirmitatem ad breve tempus sibi alium substituere, qui Vicarij munere cum simili jurisdictione interim fungatur (qui tunc haberet potestatem exequendi omnia concessa Vicario, ut *Ventrigl. l. c.* ac etiam potest capta per illum perficere. *Sbroz. l. 4. q. 67.*) argumento *c. 1. de offic. Vicar. in 6.* *Pirh. l. c. Laym. l. c. n. 11.* *Garc. n. 152.* *Sbroz. cit. q. 66. n. 17.* *Pax Jord. n. 204.* Num verò in hoc casu requiratur nihilominus speciale mandatum Episcopi, non conveniunt auctores. Affirmat id expresse *Ventrigl. l. c.* *Sbroz. cit. n. 17.* Item *Hoftiens. Franc. Dominic. Zerol. apud Garciam cit. n. 152.* vel saltem consuetudinem id faciendi, quali tunc toleretur per quandam voluntatem Episcopi, ut *Rosell. & alij apud Garc.* E contra posse id Vicarium ex causa, etsi non habeat ad id specialem facultatem seu mandatum, tenent *Pax Jord. cit. n. 204.* *Barbos. l. c. n. 100.* *Garc. cit. n. 152.* citans *Pavin. q. 10 n. 21.* *Put. decs. 168. l. 1.* *Felin. in c. 5. perpetuus. de fide instrum. n. 3.* *Marant. in specul. Advocat. p. 4. dist. 5. n. 22.* *Cuch. l. 12. tit. 8. n. 10.* *Azevedo Genueni, &c.*

Questio 199. Num Vicarius generalis constituere possit delegatum.

1. **R**esp. Primo in genere affirmative. *Sbroz. cit. q. 66. n. 22.* ubi ait: *Ubi Vicarius vellet committere*

alium

alicui vices suas in modum delegationis, quia tunc alteri causas delegare non prohibetur. citat pro hoc gl. Innoc. Archid. in c. 1. de off. Vicar. in 6. Franc. in c. Si delegat. de off. delegat. in 6. ult. not. Rotam decis. 350. de offic. Vicar. in novis, &c. Et ratio est: quia omnis Judex ordinarius (qualis est Vicarius generalis, saltem in causis ratione vicariatus sui illi competentibus) delegare potest. Laym. l. c. n. 12. juxta l. more. ff. de jurisdic. & ibi DD.

2. Resp. secundò: Constituire tamen delegatum ad universitatem causarum non potest sine speciali facultate Episcopi. Laym. l. c. n. 12. & 13. Pirh. cit. n. 13. eo quòd, qui jurisdictionem non suo proprio nomine, sed alieno obtinet (qualiter Vicarius generalis Episcopi jurisdictionem Episcopalem non proprio, sed sibi commisso jure obtinet, cum in Episcopali officio titulum non habeat, & quamvis, ut Laym. ea sit ordinaria, existat tamen in Vicario per modum delegationis seu commissionis) eam (intellige totam) alteri delegare non possit. Laym. Pirh. LL. cit. juxta cit. l. more.

3. Limitatur tamen hæc ipsa responsio ab iisdem Pirh. & Laym. locis cit. ut speciali ad hoc mandato Episcopi non egeat, si de cetero sit talis constituendi delegatum ad universitatem causarum consuetudo in Diœcesi, sciente & patiente Episcopo; eo quòd tunc Episcopus eam potestatem tacite committere censetur. Et sic Vicarius tunc non tam delegat jure suo quam jure & potestate sibi commissa ab Episcopo. Atque hac ratione posse à Vicario generali delegari Decanos rurales ad universitatem causarum (intellige pro certo districtu Diœcesis) ait Laym. cit. n. 12.

4. Resp. tertio: Potest nihilominus Vicarius generalis sine speciali ad hoc mandato vi generalis commissionis Vicarius unam aliquam causam vel etiam plures delegare. Barbof. Laym. Pirh. ll. cit. Sbroz. cit. b. 66. n. 16. ubi, quòd sine speciali mandato substituere possit & creare Vicarium ad certos actus seu ad aliquam speciem actuum, pro quo citat Gl. Innoc. Archid. in c. 1. de off. Vicar. in 6. Pavin. q. 10. n. 1. Bald. in l. aliquando ff. de off. pro cons. n. 3. Cuch. in Instit. juris can. tit. de Vicar. Episc. n. 41. Vant. de nullit. tit. de nullit. ex defect. jurisdic. n. 25. Atque ita hos AA. velle, & se sæpe sic fieri vidisse ait Sbroz. quòd Vicarii generales creari possint in eorum Diœcesibus Vicarios foraneos. Ratio jam indicata est respons. 1. nimirum quòd omnis Judex ordinarius delegare possit.

5. Ampliatur hic responsio, quòd etiam Vicarius foraneus datus in una parte Diœcesis ad universitatem causarum subdelegare possit causam unam aut alteram. Sbroz. cit. q. 66. n. 19. citans Gl. in c. cum causam de appellat. v. delegatus. n. 17. Felin. in c. supra questionum. s. si verò de offic. deleg. n. 17. &c. E contra limitatur responsio, ut non procedat in causa Vicario specialiter delegata ab Episcopo, ita ut hanc sine speciali mandato subdelegare nequeat. Sbroz. l. c. n. 23. citatus Felin. ubi ante. Put. decis. 436. l. 1. Jo. And. in c. is, cui. de off. delegat. in 6.

Questio 200. Num substitutus ille Vicarii generalis subdelegare possit.

1. Respondeo primò: Juxta jam dicta, substitutum illum ex speciali mandato Episcopi à Vicario generali Vicarium ad universitatem causarum subdelegare posse unam vel plures causas, etsi non universitatem causarum.

2. Respondeo secundo: Delegatum etiam à Vicario vi facultatis ordinariæ ad specialem causam

aliquam (nisi fortè industria personæ ipsius electa fuerit,) posse subdelegare illam alteri; id enim competere videtur delegato à Judice ordinario vi facultatis illius ordinariæ. Sic etiam in specie posse illum substitutum seu delegatum Vicarii subdelegare ad recipiendum juramentum & examen testium tradit Sbroz. l. 2. q. 68. citans Put. decis. 169. n. 5. l. 1. quin & substituere procuratorem, ut idem Sbroz. l. 2. q. 69.

Questio 201. Num Vicarii istiusmodi substituti ex eodem cum substituente tribunali indicent.

Respondeo. Vicarios illos substitutos ad universitatem causarum, seu quibus Vicarius generalis vices suas in totum commisit, ex eodem cum substituente tribunali indicare, & eodem modo esse Judices ordinarios, & habere eandem jurisdictionem Sbroz. l. 3. q. 12. n. 10. Molin. de Just. tract. 5. d. 10. n. 7. Castrop. tr. 13. de benef. d. 2. p. 30. n. 18. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 14. citantes Gl. in clem. 1. de Regular. v. locum aliorum: Marant. de ordin. judicior. p. 4. d. 5. n. 22. Secus est de delegatis à Vicario generali, utpote qui jurisdictionem derivatam & distinctam à jurisdictione delegantis habent, Laym. l. c. Quod discrimen inter delegatum & substitutum seu Subvicarium vel Vicegerentem Vicarii generalis diligenter observandum.

Questio 202. Num Vicario Generali Episcopi excommunicato, adeoque suspensà ejus jurisdictione excommunicatus quoque sit ejus substitutus, aut saltem suspensà quoque jurisdictione substituti vel etiam delegati.

1. Respondeo ad primum: Excommunicato Vicario generali excommunicatus non est ejus substitutus seu Subvicarius, adeoque multò minùs ejus delegatus. Sbroz. l. 3. q. 18. n. 1. citans Innoc. Archid. Anchar. Gemin. Franc. in c. 1. de off. vicar. in 6. Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. n. 2. Baro. in c. quoniam Abb. de off. ordinari. Cuch. Institut. juris can. de Vicar. tit. 8. n. 11. l. 2. cum communi. Idque, sive Subvicarius datus sit ab Episcopo, sive ab ejus Vicario. Sbroz. l. c. n. 2. citans gl. in cit. c. 1. v. ipsius. Nisi tamen substitutus ille seu Subvicarius participaret cum Vicario excommunicato in crimine damnato; tunc enim & ipse excommunicatus esset sicut Vicarius. Sbroz. l. c. n. 3. quemadmodum si Officialis Episcopi esset excommunicatus, quia exerceret officium officialis seu officialitatem, ille, qui eidem in eodem officio deserviret, sive stando juri coram illo, sive recipiendo ab eo commissionem causarum, foret quoque excommunicatus; quia jam diceretur participare cum eo in crimine damnato. Sbroz. cit. n. 3. citatis Gemin. in cit. c. 1. n. 4. & 6. Archid. Jo. And. Innoc. &c.

2. Respondeo ad secundum: Tametsi substitutus talis excommunicato Vicario constituyente non sit excommunicatus, non valeat tamen ab eodem substituto acta post excommunicationem Vicarii. Sbroz. l. c. n. 6. Laym. cit. n. 14. juxta c. Romana. de off. Vicar. in 6. Ubi Papa Gregorius X. non loquitur de delegatis sed de substitutis seu vicemgerentibus, atque absolute, quod per excommunicationem Vicarii substituents eorum quoque jurisdictione suspensa sit. Proceditque id ipsum, sive post excommunicationem Vicarii res adhuc sit integra, seu causa necdum cæpta, sive non. Quemadmodum pari ratione, si Episcopus ipse excommunicatus sit, aut suspensus vel interdictus (intellige denunciatus vel notarius per-

percuttor Clerici) iurisdicctio Vicarii quod ad causas etiam jam captas suspenditur. Item sicut Episcopo mortuo non potest Vicarius illius causas eo vivente captas perficere, ita nec substitutus Vicarii causas captas ante eius excommunicationem, Laym. l. c. Sbroz. cit. n. 7. citans quamplurimos. Et ratio est, quod sicut eandem iurisdictionem idemque tribunal cum Episcopo habet eius Vicarius, ita quoque cum Vicario eandem iurisdictionem, idemque tribunal habeat Subvicarius seu substitutus ab eo. Verum tamen contrarium dicendum videtur, ubi istiusmodi Subvicarius seu substitutus iurisdictionem suam non haberet immediatè à Vicario, sed ab Episcopo ipso, cuius nomine ministeriali solum operà & nominatione Vicarii substitutus esset, ut satis indicat Laym. loc. cit. & expressè Sbroz. l. c. n. 14.

3. Respondeo ad tertium: Delegatus solum à Vicario, cum habeat iurisdictionem, ut dictum, distinctam à iurisdictione delegantis, excommunicato Vicario delegante, etsi re integra adhuc post excommunicationem Vicarii delegantis, delegata sibi iurisdictione uti non possit, re tamen amplius non integra, sed jam cæpta ante excommunicationem, perficere eam potest. Quemadmodum enim morte delegantis delegati iurisdicctio extinguitur, si res integra sit, non item si causa jam cæpta sit; ita etiam extinguitur seu suspenditur iurisdicctio delegata per delegantis excommunicationem, quæ quasi mors civilis est, ubi res integra est, secus si non est. Laym. loc. cit. num. 11. citatis pluribus.

PARAGRAPHUS XII.

De Potestate Vicarii circa functiones Canonicales.

Quæstio 203. Num Vicarius possit intervenire Capitulo, habeatque vocem in Capitulo?

1. Respondeo primò: Vicarius generalis, dum est Canonicus, intervenire potest Capitulo. Sedere autem debet & dare votum suum in loco suo Capitulari, habito respectu ancianitatis & dignitatis canonicorum. Ventrigl. tom. 2. annot. 14. §. 2. n. 14. citans Abbat. conf. 21. vol. 1. Grilenz. conf. 121. n. 5. Barbof. de Can. & dignit. c. 35. n. 13. Et si tractandum est negotium pertinens ad ipsius aut eius Episcopum, debet exire ex Capitulo. Pignat. consult. 154. n. 6. Ventrigl. l. c. Sic decisum testans à S. Congreg. præposit. negot. Episcoporum. & Regularium. 17. Jan. 1584.

2. Respondeo secundo: Quod si verò Canonicus non est, intervenire non debet Capitulo, etiam absente Episcopo. Ventrigl. loc. cit. n. 15. Pignat. cit. n. 6. unde Canonici illum admittere non tenentur, etsi possint, prout declaravit S. Congregat. in Ameriens. 24. April. 1632. teste Ventrigl. l. c. & quem citat, Barbof. l. c. n. 12. & seq. nisi tamen de consuetudine vel alio jure speciali id ei compereret. Pignat. l. c. Verumtamen, si Canonici tumultuarentur in Capitulo, tunc ad sedanda scandala legitime intervenire posse Vicarium, & Canonicos teneri illum admittere, etsi dare non possit votum, sed solum assistere repellendo scandala, rationi consonum esse, & sic se vidisse servatum in praxi, ait Ventrigl. Unde jam etiam multò minus Vicarius ratione officii sui convocare potest Capitulum. Pignat. cit. n. 6. aut etiam prohibere ejus vocationem, nisi fortè, ubi urgente causa iusta id posset Episcopus. Pignat. l. c. n. 5.

Quæstio 204. Vicarius Episcopi Canonacus quid possit quoad lucrandos fructus canonicatus & distributiones quotidianas?

1. Respondeo ad primum: Vicarium Episcopi Canonicum ratione hujus officii sui excusari à residentia, & in absentia facere fructus sui Canonicatus suos. Sbroz. l. 1. q. 43. n. 4. citans c. ad audientiam, & c. de cesero. de cleric. non resident. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 5. Alphons. Carmonens. tr. de incompat. benef. c. 10. n. 5. & 16. p. 1. nisi fortè, ut ijdem, consuetudo esset in contrarium; in quo tamen casu non incurrere illum adhuc poenam privationis beneficii tenent ijdem.

2. Respondeo ad secundum primò: Vicarium Canonicum sub prætextu officii & servitii Vicariatus absentem à choro non lucrari distributiones quotidianas, Sbroz. l. c. n. 3. citans Carmonens. ubi ante. Ventrigl. l. c. n. 13. citans Garc. in addit. 3. p. c. 2. n. 348. Barbof. de Canon. & dignit. c. 24. n. 6. Meroll. Th. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 6. n. 50. Idem tenet Pignat. tom. 3. conf. 64. n. 21. ubi, quod si Vicarius sit Canonicus, non poterit distributiones percipere, nisi sedeat & incedat in loco suo cum habitu canonicali, & quando vult præcedere Canonicis, debet habitum Canonicalem deponere, & tunc non potest percipere distributiones, prout pluries resolvit S. Congregat. Rituum, præsertim in Calagurit. 2. Aug. 1603. in Sutrin. 26. Aug. 1599. &c. adeòque multò minus, ubi abest à choro; quia, ut idem Pignat. ibidem, nullum jus habet ad percipiendas distributiones tanquam Vicarius, sed tanquam Canonicus, & ideo debet interesse. Quin & in hoc, nempe ut absens ratione Vicariatus percipiat distributiones, nullam eidem suffragari consuetudinem etiam immemoriam, tradit Ventrigl. l. c. citatis ijdem AA. Item Pignat. l. c. n. 23. & 24. eò quòd, ut Ventrigl. Vicarius non inserviat Ecclesiæ, sed Episcopo, ac proinde non habeat justam causam absentia. Contrarium tamen ex Carmonens. sentit Sbroz. cit. n. 3. in fine.

3. Respondeo ad secundum secundò: Neque etiam Vicarius Episcopi residens consequi debet distributionem duplicem, unam tanquam Vicarius, alteram ut Canonicus. Sbroz. cit. l. n. 2. citans Butrio & Aret. in c. cum olim. Ferret. conf. 327. nu. 4. Milis. in repertor. v. distributiones, &c. sequitur ex dictis. Quamvis etiam hoc in puncto standum esse consuetudini ex eodem Ferreto dicat Sbroz. quòd ad hanc materiam distributionum vide meipsum in Foro Benef. p. 1. q. 404. n. 9.

PARAGRAPHUS XIII.

De Potestate Vicarii circa aliqua miscellanea.

Quæstio 205. Num Vicarius exigere possit subsidium charitativum?

Respondeo: Id eum nec imponere posse sine speciali commissione Episcopi (intellige in casibus, ubi id potest Episcopus, nempe ex causa manifesta & rationabili, v. g. quando Episcopatus est gravatus onere debitorum, vel est tenuis seu insufficientis ad congruam Episcopi sustentationem, vel quando vult ire ad Concilium, ad Papam, uti de his Sbroz. l. 2. q. 47. n. 3. juxta c. cum venerabilis. de religiosi domib. c. conquerente. de off. ordinar. quos textus & plures alios citat ibidem Sbroz.) Idem Sbroz. l. c. n. 6. citatis pluribus. Ventrigl. l. c. §. 1. n. 44.

Pax